

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 15Csp/52/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122203425
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Johana Bertová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2024:8122203425.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Johanou Bertovou v právnej veci žalobcu A. B., nar. X.X.XXXX, bytom C. XX, XXXXX C., zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, ul. Sovietskych hrdinov 163/66, 08901 Svidník, proti žalovanému BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE, so sídlom Boulevard Haussmann 1, Paríž 750 09, Francúzska republika konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom organizačnej zložky Karadžičova 2, Bratislava 811 09, IČO: 47 258 713, zastúpenému SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava 811 08, IČO: 36 862 711, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok takto:

rozhodol:

I. Zamietá návrh na spojenie vecí s konaním vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7Csp/52/2022.

II. Určuje, že zmluvná podmienka v žiadosti – v zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 26.7.2008 uvedená vo všeobecných podmienkach Cetelem Slovensko, a.s. pre poskytnutie spotrebiteľského úveru s účinnosťou dňa 1.4.2008 – V. – 16 v časti III. klasický úveru, III. – 4 splácanie úveru, bod III.4-1 v znení Cetelem splátku použije na úhradu dohodnutých úrokov, poplatkov podľa zmluvy o úvere, prípadne podľa sadzobníka poplatkov platného v deň čerpania úveru zverejneného Cetelemom, ďalej lej SP vrátane čiastky určenej na úhradu poistného, pokiaľ je klient poistený a splátku príslušnej časti úverovej istiny je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Určuje, že zmluvná podmienka v žiadosti/zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. 262164786067132 zo dňa 26.7.2008 uvedená vo všeobecných podmienkach Cetelem Slovensko, a.s. pre poskytnutie spotrebiteľského úveru s účinnosťou dňa 1.4.2008 – V. – 16 v časti III. klasický úver, III. – 5 zabezpečenie pohľadávky z úveru, bod III. 5 – 4 v znení: klient podpisom tejto zmluvy vyhlasuje, že v súlade s ust. § 401 OBZ predlžuje premlčaciu dobu všetkých práv vzniknutých Cetelemu voči nemu zo zmluvy na obdobie 10 rokov od okamihu, kedy začala táto doba plynúť. Toto vyhlásenie sa vzťahuje i na práva vzniknuté Cetelemu odstúpením od zmluvy, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Určuje, že zmluvná podmienka v žiadosti/zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 26.7.2008 uvedená vo všeobecných podmienkach Cetelem Slovensko, a.s. pre poskytnutie spotrebiteľského úveru s účinnosťou dňa 1.4.2008 – V. – 16 v časti V. záverečné ustanovenia, V. – 13 v znení zmluvné strany sa dohodli, že všetky spory vzniknuté z tejto zmluvy vrátane sporov o platnosť, výklad alebo zánik zmluvy sa budú rozhodovať v rozhodcovskom konaní pred jedným rozhodcom stáleho rozhodcovského súdu pri komerčnej rozhodovacej spoločnosti a. s., so sídlom

v Čadci, Nábřežná 1293, zriadenie uverejnené v Obchodnom vestníku č. 45/2008 alebo rozhodcovského súdu v Bratislave, so sídlom v Bratislave, Ventúrska 14, zriadenie uverejnené v Obchodnom vestníku č. 8/2005. Potup v rozhodcovskom konaní sa riadi zákonom č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v platnom znení a ďalej vnútornými predpismi vybraného rozhodcovského súdu. Tieto vnútorné predpisy sú k dispozícii v sídle spoločnosti Cetelem a na internetových stránkach obidvoch rozhodcovských súdov. Zmluvné strany sa zaväzujú podrobiť rozhodnutiu vybraného rozhodcovského súdu a jeho rozhodnutie bude pre strany konečné, záväzné a vykonateľné, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

V. Žalobcovi právo na náhradu trov konania nepriznáva.

VI. Žalovaný nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenu Okresnému súdu Prešov dňa 6.4.2022 domáhal toho, aby súd určil Zmluvné podmienky uvedené vo výroku I- III. tohto rozsudku za neprijateľné.

2. Žalobca odôvodnil žalobu tým, že s právnym predchodcom žalovaného CETELEM SLOVENSKO a.s. uzatvoril spotrebiteľskú zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX z 26.7.2008. Na základe zmluvy mu žalovaný poskytol úver vo výške 447,79,- euro. Zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky tak ako sú uvedené vo výroku tohto rozsudku.

3. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním doručeným Okresnému súdu Prešov 12.5.2022, v ktorom potvrdil, že uzatvoril so žalobcom predmetnú zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru z 26.7.2008. Poukázal na konanie 7Csp/52/2022, kde sa žalobca domáha určenia na základe identickej zmluvy, navrhol spojenie vecí. Namietal, že zmluva o úvere zanikla 19.7.2010, kedy bola zo strany žalobcu uhradená posledná splátka, pričom nemožno akceptovať časovo neobmedzené iniciovanie súdnych konaní. Žalobca mohol svoje právo uplatniť prvý krát v čase uzatvorenia zmluvy dňa 26.7.2008. Žalobca tak uplatnil svoje právo po uplynutí premlčacej doby. K zmluvnej podmienke týkajúcej sa započítania splátok najprv na úhradu príslušenstva uviedol, že žalovaný si nikdy nemohol uplatňovať iné nároky ako tie, ktoré si so žalobcom vopred dohodli. Poukázal pritom na ustanovenia Obchodného zákonníka. K zmluvnej podmienke ohľadne predĺženia premlčacej doby poukázal na nedostatok tvrdenia žalobcu. Vo vzťahu k zmluvnej podmienke týkajúcej sa rozhodcovskej doložky poukázala na to, že v návrhu nie je uvedený záver zmluvnej podmienky, podľa ktorého tým nie je dotknuté právo navrhovateľa obrátiť sa na s návrhom na začatie konania na príslušný súd Slovenskej republiky.

4. Žalobca v replike doručenej súdu 2.6.2022 uviedol, že v konaní 7Csp/52/2022 sa domáha určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetnej zmluvy a určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky obsiahnutej priamo v tejto Zmluve v časti C úverová karta. Jedná sa o samostatné veci. Neprijateľná zmluvná podmienka je absolútne neplatná bez ohľadu na to, či a kedy by sa spotrebiteľ domáhal neplatnosti. Pokiaľ o poradie započítania a predĺženie premlčacej lehoty, je zjavné, že prioritou žalovaného nebolo započítanie najprv na istinu, čím postupoval v rozpore s ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Nemožno spochybniť, že aj v prípade zmluvného vzťahu medzi dodávateľom a spotrebiteľom je zákonná premlčacia doba pre spotrebiteľa priaznivejšia, ako tá, ktorá mu bola nanútená vopred naformulovanou typovou zmluvou. Vo vzťahu k rozhodcovskej doložke uviedol, že , že možnosť domáhať sa práv aj súdnou cestou je iluzórnou možnosť,, pretože takmer s pravidelnosťou rozhodcovské žaloby podávajú veritelia. Rozhodcovská doložka nespĺňa ani kritéria geografickej prijateľnosti.

5. Žalovaný v duplike doručenej súdu 8.7.2022 zotrval na doterajšej právnej argumentácii a namietol nedostatok právneho záujmu žalobcu na určení. Odmietol tvrdenia žalobcu vo vzťahu k započítaniu úhrad na istinu a príslušenstvo, vo vzťahu k rozhodcovskej doložke namietol, že v čase podpisu zmluvy bol v platnosti Občiansky zákonník, ktorý definoval rozhodcovskú doložku za neprijateľnú len v tom prípade, pokiaľ sa od spotrebiteľa vyžadovalo, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Až prijatím zákona č. 355/2014 (účinný 1.1.2015) je možné rozhodcovskú doložku považovať

za neprijateľnú pokiaľ táto nespĺňa podmienky ustanovené osobitným zákonom. Poukázal pritom na prechodné ustanovenie § 879s OZ. (od 1.1.2015). Navrhol žalobu zamietnuť.

6. V konaní súd nariadil na deň 1.2.2024 pojednávanie, ktorého sa žalobca a žalovaný nezúčastnil. Na tomto pojednávaní právny zástupca žalobcu a právny zástupca žalovaného zotrvali na svojich doterajších stanoviskách.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením obsahu spisu, ktorý tvorí žaloba na č. I. 1-4, žiadosť/zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 26.7.2008 na č. I. 5-6, vyjadrenie žalovaného doručené súdu 12.5.2022 na č. I. 19-23 a ďalej na č. I. 24-29, replika žalobkyne doručená súdu 2.6.2022 na č. I. 46-50, duplika žalobcu doručená súdu 7.7.2022 na č. I. 55-61, spis Okresného súdu Prešov 7Csp/52/2022 a z neho osobitne rozsudok Okresného súdu Prešov 7Csp/52/2022 z 24.10.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť 11.11.2022 v odsekoch I., IV., V. a 10.5.2023 v odsekoch II., III., VI., rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 12CoCsp/4/2023 zo dňa 13.4.2023, výpis z Obchodného registra žalovaného, oddiel PO, vložka 2990/EI

8. Na základe uvedeného súd zistil nasledujúci skutkový stav:

9. Žalobca uzatvoril s právnym predchodcom žalovaného CETELEM SLOVENSKO a.s. spotrebiteľskú zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. 262164786067132 z 26.7.2008 Na základe zmluvy im žalovaný poskytol úver vo výške 43780,- euro. Žalovanému na predmetný úver zaplatili celkom 447,79 euro. Zmluva obsahuje zmluvné podmienky tak ako sú uvedené vo výroku tohto rozsudku.

10. Ako vyplýva z výpisu z Obchodného registra, Okresný súd Bratislava I uznesením zo dňa 16.08.2016, sp. zn. 34Exre/311/2016 - 9 v zmysle ust. § 69a, ods. 8 Obchodného zákonníka vymazal z obchodného registra obchodnú spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a.s., Panenská 7, 812 36 Bratislava, IČO: 35 787 783, na základe oznámenia Súdnej kancelárie Obchodného súdu v Paríži zo dňa 22.07.2016, z ktorého vyplýva, že v súlade s článkom R.123 - 74 - 1 Obchodného zákonníka v spojení s článkom 13 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/56/ES zo dňa 26. októbra 2005 o cezhraničných zlúčeníach alebo splynutia kapitálových spoločností, došlo s účinnosťou ku dňu 30. júna 2016 k cezhraničnému zlúčeniu medzi spoločnosťou BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, akciovou spoločnosťou, zapísanou v obchodnom registri Paríž pod číslom 542 097 902 RCS Paris, so sídlom na adrese 1 boulevard Haussmann 75009 Paríž a spoločnosťou CETELEM SLOVENSKO, spoločnosťou podľa slovenského práva pôvodne so sídlom na adrese C. X, XXX XX D. E., IČO: 35 787 783. Spoločnosť BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, akciová spoločnosť, zapísaná v obchodnom registri Paríž pod číslom 542 097 902 RCS Paris, so sídlom na adrese 1 boulevard Haussmann 75009 Paris je v dôsledku uvedeného cezhraničného zlúčenia právnym nástupcom zaniknutej spoločnosti CETELEM SLOVENSKO a.s., pôvodne so sídlom Panenská 7, 812 36 Bratislava, IČO: 35 787 783 pôvodne zapísanou v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, Oddiel: Sa, vložka č. 2435/B.

11. Na základe uvedeného súd zistil nasledujúci právny stav:

12. Podľa § 166 Civilného sporového poriadku (1) V záujme hospodárnosti konania súd spojí na spoločné konanie také konania, ktoré sa pred ním začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých strán. Ak boli také konania pridelené viacerým sudcom toho istého súdu, rozhodne o spojení konaní ten sudca, u ktorého sa začalo konanie skôr.

13. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

14. Podľa § 298 Csp (1) súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve, alebo v iných zmluvných dokumentov súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tej zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve, alebo v iných zmluvných dokumentov súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

15. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

16. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

17. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákon ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

18. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákon dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. 17. Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákon spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

20. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákon za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

21. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákon ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

22. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

23. Na základe uvedeného súd právne uzatvára:

24. Súd mal zato, že konanie v tejto veci a v konaní OS Prešov pod sp. zn. 7Csp/52/2022 nemajú rovnaký predmet konania, preto zamietol návrh na ich spojenie.

25. Právny vzťah medzi žalobcami a žalovaným možno považovať za spotrebiteľský právny vzťah medzi veriteľom- dodávateľom konajúcim v rámci svojho predmetu podnikateľskej činnosti a dlžníkom-spotrebiteľom, ktorý nie je podnikateľom, resp. nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti.

26. Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a v tomto slova zmysle nie je rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie vyplývajúcich z takejto neprijateľnej podmienky (posudzuje sa, či zmluvná podmienka je z objektívneho hľadiska spôsobilá negatívne zasiahnuť do práv spotrebiteľa), ako ani to, kedy sa spotrebiteľ domáha určenia zmluvnej podmienky za neprijateľnú, t.j. či tak činí pred vstupom do zmluvného vzťahu s dodávateľom, počas jeho trvania, alebo až následne. Danosť právneho záujmu na zabezpečení právnej istoty, ochrany spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami nie je časovo limitovaná. (Uznesenie Krajského súdu Prešov , spisová značka: 20Co/295/2014 z 21. 04. 2016)

27. Žalobca v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách aj v zmysle ust. § 3 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z.z., z čoho taktiež naliehavý právny záujem na požadovanom určení vyplýva. Uvedené je aj v súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora a ochranu spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany. Aj z rozhodnutia NS SR pod sp.zn. 6Ndc/20/2016 z 23.1.2017 vyplýva, že právo súdu vysloviť v konkrétnom prípade neprijateľnosť zmluvnej podmienky ostalo aj po nadobudnutí účinnosti CSP zachované, ale na rozdiel od rozhodnutia vydaného v konaní podľa § 301 a nasl. CSP len s účinkami inter partes.

28. Žaloba, ktorou sa žalobca (majúci v právnom vzťahu, ktorého sa vec týka, postavenie spotrebiteľa) domáha vyslovenia (určenia) neprijateľnosti zmluvných podmienok, resp. vyslovenia (určenia) ich neplatnosti z dôvodu neprijateľnosti, nie je určovacou žalobou v zmysle § 137 ods. 1 písm. c) C. s. p. (predtým v zmysle § 80 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku). K tomuto právnomu záveru dospel aktuálne najvyšší súd už v rozhodnutí z 28. februára 2019 sp. zn. 6 Cdo 127/2017, v ktorom uviedol, že ide o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.). V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem. Vychádza totiž z predpokladu, že dodávateľ porušuje svoju povinnosť nepoužívať neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách. Je založená na protiprávnom konaní dodávateľa voči spotrebiteľovi. Kladným rozhodnutím o takejto žalobe sa priamo nedeclaruje (ne)existencia práva, ale sa deklaruje existencia nečestnej podmienky, ktorá je v spotrebiteľskej zmluve od jej vzniku. Možno ju uplatniť len v prípade spotrebiteľskej zmluvy a odlišným je aj účel, ktorému má slúžiť (jej cieľom je zabrániť používaniu neprijateľnej zmluvnej podmienky). (Uznesenie Najvyššieho súdu SR, spisová značka: 6Cdo/27/2018 z 28.03.2019)

29. Ak bolo zmluvné ustanovenie nadiktované v rámci kontraktácie v režime typovej zmluvy, ide vždy o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je absolútne neplatná. Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť v neprospech spotrebiteľa. Podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 Co 161/2011, spotrebiteľia môžu právom očakávať, že zmluvné podmienky koncipované v rámci štandardnej typovej zmluvy ich nezaväzujú, pokiaľ sú nevýhodnejšie oproti právnej úprave podľa Občianskeho zákonníka. Sporná zmluvná podmienka je tak v rozpore s § 54 ods. 1 a § 39 Občianskeho zákonníka. Pre spotrebiteľské zmluvy platí všeobecné výkladové pravidlo v § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, že pri pochybnostiach o obsahu spotrebiteľskej zmluvy sa použije výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Je potrebné konštatovať, že nebolo preukázané, že uvedená zmluvná podmienka bola individuálne dohodnutá. Všetky uvedené skutočnosti podporujú záver o nutnosti vyslovenia uvedenej zmluvnej podmienky za neprijateľnú. Takéto vyslovenie navyše nie je viazané zákonom iba v čase prípadného trvania zmluvného vzťahu medzi stranami sporu. Ba súd má za to, že aj v prípade neplatnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere je nutné vyslovenie neprijateľnosti uvedenej zmluvnej podmienky. (Rozsudok NS SR sp. zn. 1Cdo/320/2016 zo dňa 24.11.2015 a Rozsudok Krajského súdu Prešov Sp. zn. 19Co/144/2019 z 18. 06. 2020).

30. Oprávnenosť súdu vysloviť v rozsudku nekalosť zmluvnej podmienky vyplýva z ust. § 298 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. CSP. Za situácie, keď vyslovenia neplatnosti zmluvnej podmienky sa dovoľáva strana sporu priamo v žalobe, je povinnosťou súdu o tom rozhodnúť.

31. Predmetné zmluvné podmienky sa stali súčasťou žalovaným vopred na pripravenej formulárovej zmluvy, ktorej obsah nemal žalobca možnosť meniť, iba zmluvu ako celok odmietnuť. Nemožno ich teda považovať za náležitý a individualizovaný prejav vôle spotrebiteľa s právnym úkonom. Uvedené zmluvné podmienky spôsobujú, v rozpore s požiadavkou dobrej viery, zjavnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, v neprospech spotrebiteľa a sú teda v rozpore s generálnou klauzulou (§ 53 ods. 1 OZ)

32. Vo vzťahu k zmluvnej podmienke uvedenej vo výroku II. tohto rozsudku o určení neprijateľnosti započítania splátok najprv na príslušenstvo, súd poukazuje na to, že tak ako je táto zmluvná podmienka formulovaná explicitne určuje poradie, v akom sa jednotlivé nároky veriteľa majú hradiť zo zaplatených splátok dlžníkom. Táto podmienka je zaťažene vada neurčitosti do tej miery že nie je celkom zrejmé či sa príslušenstvo pohľadávky započítava ako uhradené pred alebo až po samotnej úhrade istiny z jednotlivých splátok. Táto neurčitosť umožňujú dodávateľovi, aby platby spotrebiteľa zarátaval najprv na úroky a poplatky a nakoniec na istinu úveru. To má za následok založenie nevyváženého vzťahu dodávateľa spotrebiteľa otázkach platenia úveru a to v neprospech spotrebiteľa. Splatenie úveru sa tak stáva netransparentným a spotrebiteľ je vydaný napospas rozhodnutiu veriteľa. Tu súd poukazuje názor Krajského súdu v Prešove spisová značka 6Co/161/2011 „Spotrebiteľia môžu právom očakávať, že zmluvné podmienky koncipované v rámci štandardnej typovej zmluvy ich nezaväzujú pokiaľ sú nevýhodnejšie oproti právnej úprave podľa Občianskeho zákonníka. Ide o akúsi jednostrannú kogentnosť ustanovení. Z hľadiska zásad, na ktorých stoja občianskoprávne vzťahy a ich povahy, sa aj v súčasnej dobe dá vyvodiť to, že pri plnení peňažného dlhu sa plnenie má najprv započítať na istinu a až potom na úroky v prípade, ak dlžník neurčí inak. Právna úprava však reaguje na situácie, keď priamo

v zmluve si poskytovateľ priamo vymienil, že plnenie dlžníka sa bude najprv započítavať na úroky a až potom na istinu. Takáto podmienka by mohla byť ponímaná ako neprijateľná podmienka v zmysle § 53 Občianskeho zákonníka. Pre slabšiu zmluvnú stranu, ktorá nemala možnosť ovplyvniť podstatu tejto podmienky nie je jedno, či sa jej plnenie započítava najprv na vysoké úroky a až potom na istinu. Zákonodarcia preto považuje za významné zdôrazniť v občianskoprávných vzťahoch v právnom myslení konsenzuálne akceptovateľnú zásadu, že pri čiastočnom plnení peňažného dlhu má právo označiť časť dlhu, ktorý plní výlučne dlžník a ak tak neučiní, neprechádza toto právo na veriteľa, ale použije sa dispozitívna právna norma. Súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS. 55/2001 - 19 zo dňa 24.02.2011, kde Ústavný súd uviedol, že pokiaľ je zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória a prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom“. Táto zmluvná podmienka vo vzťahu k žalovanému bola za neprijateľnú určená už v Rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 15Csp/15/2022 z 28. 09. 2023. Vzhľadom na uvedené preto súd určil túto zmluvnú podmienku uvedenú v zmluve za neprijateľnú.

33. Vo vzťahu k zmluvnej podmienke uvedenej vo výroku III. tohto rozsudku o určení neprijateľnosti predĺženia premlčacej lehoty má zato, že súdy už v mnohých svojich rozhodnutiach ustálili a to aj pred účinnosťou § 52 ods. 2 vety tretej Občianskeho zákonníka, ktorá sa stala účinným od 1.5.2014, že v spotrebiteľských zmluvách sa prednostne aplikuje Občiansky zákonník pred Obchodným zákonníkom napr. podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom do 31.10.2008 aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka. Navyše však aj vzhľadom na právny záver vyplývajúci z rozsudku Najvyššieho súdu SR 3MCdo 12/2014 zo dňa 21.4.2015 ustanovenie § 52 ods. 2 vety tretej Občianskeho zákonníka, keďže k nemu nebolo prijaté prechodné ustanovenie sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom. Aplikácia Obchodného zákonníka je teda pre spotrebiteľa v rozpore s vyššie citovanou právnou úpravou, nepochybne je pre neho nevýhodnejšia, zhoršuje jeho zmluvné postavenie, a preto aj v tejto časti súd považoval žalobu o určenie neprijateľnosti aj tejto zmluvnej podmienky za plne opodstatnenú.(Obdobne napr. Rozsudok Okresného súdu Prešov spisová značka: 11Csp/116/z 10. 12. 2021.)

34. Vo vzťahu k zmluvnej podmienke uvedenej vo výroku IV. tohto rozsudku o určení neprijateľnosti rozhodcovskej doložky súd poukazuje na skutočnosť, že žalobcovi v prípade pasívneho sporu (voči žalobcovi), ktorý je pri tomto type zmluva najpravdepodobnejším, nedala možnosť na výber medzi rozhodcovským konaním a konaním pred všeobecným súdom. Rozhodcovskou zmluvou reálne došlo k narušeniu rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech spotrebiteľa, a teda žalovaný od počiatku sledoval v súvislosti s koncipovaním rozhodcovskej zmluvy to, aby v prípade vzniku sporov zo zmluvy boli tieto vždy riešené na rozhodcovskom súde, ktorý vyberie žalovaný, a to na súde, ktorý s nachádza v mieste jeho sídla za účelom minimalizácie jeho nákladov a reálneho sťaženia uplatnenia práv žalobcu. Dojednanie rozhodcovskej zmluvy je absolútne neplatné, keďže takto formulovaná zmluva s textom vopred pripraveným je uzavretá v neprospech žalobcu, keďže deleguje v konečnom ponímaní všetky právomoci len na rozhodcovský súd v Čadci alebo Bratislave. Žalovaný nepreukázal osobitné vyjednanie rozhodcovskej zmluvy, resp., že by si žalobca osobitne vymienil jej dojednanie. (Obdobne Uznesenie Krajského súdu Prešov spisová značka: 18Co/189/2018.) Preto súd určil aj túto zmluvnú podmienku za neprijateľnú.

35. Preto súd určil citované zmluvné podmienky v Zmluve o úvere za neprijateľné.

36. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

37. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

38. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobca bol v konaní plne úspešný, preto má žalobca voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

39. Vzhľadom na vyššie uvedené bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.